

JAMES TUYUUTIŊICH

Iłitchuqqutit

James tuyuutaani katinjarut ilisaurrutit sivuniquatut ilugaiññun God-im iñuñiññun siaminjaruanun nunapayaami. Aglaktuaq qanuǵliqaa uqaqtuq isumattutiqaǵnikullu ukpiǵniaqtuallu maligiraksrañannik irrusimiñni. Ukpiǵniaqtuaguvluni uqausiǵigaich umialguniq, suilliuǵniq, ikłigutchaktinniaqtauniq, irrusiǵiñniq, allagiikłuni aǵalatchiñiq iñuñun, ukpiqutiqaǵniq, uqqam irrusianik, isumattutiqaǵniq, qanaaǵutunikun qiuuisaǵnikun, isivǵiqaunikun, kamasaaǵnikun, qiuuirrutikun suli añaayyutikun.

Uma tuyuutim uqausiǵigaich iñuum suraǵautchiñich ukpiǵunmi ukpiǵniaǵniǵmi.

Avgutit

Sivulliqsaǵun	1.1
Ukpiqqullu isumattullu.....	1.2-8
Iliappauniǵlu umialguniǵlu	1.9-11
Ikłigutchaktinniaqtauniq.....	1.12-18
Naalaǵniruallu kamaksruruallu	1.19-27
Silǵiqsuun allaullugi iñuich aǵalatqunilıǵugich	2.1-13
Ukpiǵullu savaallu	2.14-26
Ukpiqtuam uqañata irrusiksraña.....	3.1-18
Nunam irrusia ukpiqtuami	4.1-5.6
Silǵiqsuutit.....	5.7-20

1 ¹ James, kivaña God-im Atanǵuvlu Jesus Christ, tuyuqtuq paǵlatinik iluqaiññun God-im iñuñiññun siaminjaruanun iluqaani nunami.^a

Ukpiǵun Isumattullu

² Aniqaatiimaan, quviasupaǵitchi uuktuqaqtukavsi allakaaǵiñnik uuktuǵutunik, ³ qanuq ilisimarusi uuktuǵusiña ukpiǵutivsi tuniqsilıǵutigigiksi. ⁴ Aasii tuniqsimatuiññiǵitchi supayaami, ataramik pilusi God-im pilǵusigıtqukkanıñnik iluqaiññik, ataramik iñuusiqaǵumausi iviǵaumasuglugu God, sunik piñaǵlusi iviǵaumanaitchuanik ilaanun. ⁵ Kiñapayaaq isumattutaiılliuǵumi, qiuññaǵli God-miñ aasii isumattutiksriññiǵaa. Qanuq God aitchuiıllaruq iñupayaanun nauttaasunaǵnani, qiuññaǵniǵaqılilaitchuǵlu.^{b c} ⁶ Aglaan apiqsriıli ukpiǵutiqaǵluni, nalupqisuutaılluni suoramikunnii, qanuq iñuk nalupqisuktuq ittuq qaiıllıñatun taǵium unjurgikkanañatun nalluakkañatullu anuǵim. ⁷ Iñuk tainnaittuq isumanani aitchuusiqaǵniǵasugaluni supayaamik Atanıǵmiñ. ⁸ Qanuq malǵuutchiñaruamik isumalik tuniqsimaruagunıchıq suraǵaǵnipayaamiñi.

Iliappauruallu Suǵalliruallu

⁹ Aniqañ iliappauruq mattumani nunami quviasuktuksrauruq God-im kamanaqsipkaǵmani,^d ¹⁰ tainnatun suli suǵalliruq aniqañ God-im kamanaiqsinmani,

^a 1.1 a Mt 13.55; Mk 6.3; Ac 15.13; Ga 1.19. b 1 P 1.1. ^b 1.5 1 K 3.7-12; Pr 1-9; Jas 3.13-17.
^c 1.5-6 Mt 7.7-11; Jn 16.23-24. ^d 1.9 Jr 9.24.

qanuq ukpiqtuat atirut God-mun. Sugalliruaq nautchiatun tuquliruatum piñiaqtuq.^e
¹¹ Qanuq siqiniq nuimman pasinñiaqtuam uunnañata panañukakai ivgich nautchiallu, aasii nautchiat katakłutin, qiniyunaiaqłutiglu, tainnatun sugalliruaq tuquliñiaqtuq piłgutchimiñi.

Ikłigutchaktinniaqtauniq

¹² Quviasugli iñuk igłutuiruaq uuktuagųsiamik, qanuq igłutuanikkumiun uuktuagųsiaoq, aitchuusiaqagnaqtuq isuitchuamik iñuggunmik, God-im unniqsuqłiisaanik akiłiutiginiagnaivługu tamatkununa piviuttağirimiñun.
¹³ Kiñapayaaq ikłigutchaktinniaqtaukami uqallañnani, Ikłigutchaktinniağaaña God-im. Qanuq God ikłigutchaktitauyumiñaitchuq piłuktuamun, sulı ikłigutchaktitchiñialaitchuq kimigliqaa iñunmik. ¹⁴ Aglaanuvva iñullaa ikłigutchaktinniaqtauraqtuq kaviuğuksaaqtaukami, inataukamiłu kipigñiuğunmiñun.
¹⁵ Aasii ilaan kipigñiuğunmi pigiitchuat payarimmanni piłusiqisuuruq, aasii iñuk piłuutinjisa suksraunğıqsaupkalğiñagnağaata.
¹⁶ Piviuttağikkavsi aniqatiit, sagluqipkağnasi. ¹⁷ Iluqağmiñ aitchuutigiksuat inuañaitchuallu aitchuutit pañmaññaqtaurur, qaisaņi God-im savañaruam qaummatipayauranik. Ilaa allañjulaitchuq inñitchuğlu tağğaqtun allañjuqtaqtuatun.^f ¹⁸ God-im pisuunmigun anitqiksinnagaatigut uqaluagun ilumun ittuam, uvagut iniaqaaquvluta savaapayauramiñiñ.^g

Naalağnirualu Kamaksrirualu

¹⁹ Piviuttağikkavsi aniqatiit, ilisimasıuñ una. Iñupayaaq ataramik itqanaıłi naalağniñiğmun aglaan uqallayaiłluni, qinnayaiłluni, ²⁰ qanuq iñuk qinnakami taññiıłaitchuq God-im nalaunñatqutaanik. ²¹ Taamna pisigilugu iñuusiqañaiğitchi pigiitchuamik, piugañaiğługich God-im pigiinñirani. Aglaan kamaşañaığłusi kamagısıgik God-im uqaluñi, ilaan ilitchuğipkağakkañi ilivsiññun annaurautquvlusi.
²² Uqalua God-im kamagısiuñ. Naalağnigiññağuvsiuñ uqaluk, sagluqirusi ilivsiññik.
²³ Qanuq kiñapayaaq naalağniraugiññaqtuq uqaluñmun kamagıgaluağnagu, iñuktun ittuq tağğaqtuqtuatun kiiññamiñik. ²⁴ Qanuq tautuktuq inmiñik aasii aullaqami piiguaniktığaa qanuq qiiññaqatilaani. ²⁵ Aglaan iñuk tainnainñitchuq qiniqtuiññaqtuq God-im pitqurañiñun nalaunñaruun atañğısitchiłaruun iñunmik. Naalağnisuñaiññaqamıgich God-im uqaluñi kamagıtuiññaqługıllı piiguqtıłaitkai tavrauvvaa, aasii quviasusıaqaqtıtavıluni pisigıvılu taññiñini uqaluñmik.
²⁶ Kiñaliqaa isummatıgıgumi ilumun ukpiqtuaguniłuni aňalatchuiłlaan uqaluni, sagluqıruq inmiñik. Taavruma iñuum ukpiqtuaguniña tañğitchuq. ²⁷ Uvva innaittuq God-im nalaunñaruallıkaña ilumutullu ittuallıvılu ukpiqtuaguniq, takulugich aňayuqaagiñaruat, uılgañaruallu piıllıuqpata, sulı qaunagıluni inmiñik piłusısısuñılluni nunam iñunısun.

Allakaagiğñasi Iñunñun

2 ¹ Aniqatiimañ, ukpiqtuagukavsi Atanıptıñnun Jesus Christ-mun kamañtuaguruamun, suoramikunni aňalannagich iñuich allagiiksıtağługich.
² Qanuq sugalliruaq iñuk kaviqsuamik qitiqłiğutilik annuğaagiıpağatağmiłuni isıqpan aňaayuvıvısiññun, sulı ilıappauruq isıgmiłuni annuğaaluktuğłuni,
³ aasii ilivsi qaunagiłhaagaqsıguvsiuñ annuğaagiıpağataqtuq aasii uqallautılugu, Aquvıttın uvuñ a inılluatamun, aasiıli uqallautılugu ilıappauruq, Makıtaiñ takanani,

^e 1.10-11 Is 40.6-7. / ^f 1.17 Nu 23.19; Ml 3.6. ^g 1.18 1 P 1.23.

naagga, Aquvittin natigmun sanigaannun aquppiutama, ⁴ allakaagiiksitagisi iñuich akunnavsiñni, isivgiqgugich pigiitchuanik isumaqaqłusi. ⁵ Piviuttağikkavsvii aniqatiit, naalagnisitchi, God-im piksraqtaaginagai piilliuqtuat mattumani nunami piilliuqunihugich ukpigunmi, kiñuvaannaquvlugillu atanniqsimaviñmiñni unniqsuqłiisaunaruamik ilaan piviuttağirimiñun. ⁶ Tavra suksraqiññagikisi iliaappauruaq. Nallinisa nagriagisuuvasi isivgisiñuutivlusilu? Suğalliruat. ⁷ Ilinisa uqamaqłutigtisuugaat taamna atilluataq God-im aitchuutaa ilivsiññun.

⁸ Nalaunjarualiqiniaqtusi kamagiguvsiun God-im pitquraña, Bible uqalugikkanaat inna, “Piviuttağisagin silalliñ iliktun ililugu.”^h ⁹ Aglaan allakaagiiksitaguvsigik iñuich qinñanatigun, piluusiqrusi. Aasii pitqurat pasiñiagaasi kipuqłaiñilusi.

¹⁰ Qanuq kiñapayaaq kamaksriñitchuaq ilañannik pitqurat pasirauruq kamaksriñitchualivlugu iluqaiñnik pitquranik. ¹¹ Qanuq God uqaqtuq, Allatuğnak, aasiisuli uqallaktuni, Iñuağnak. Tavra allatunjitkaluağuvich aglaan iñuağlutin, kamaksriñitchutin pitquranik. ¹² Tavra uqağitchi iñuulusilu tamatkunatun iñuktun isivgisiqauyumaqtuatun pitquratigun atangiqsitchi ilaruatigun iñunñik. ¹³ Qanuq iñuk naglikstralaitchuaq God-im nagligniañiñmigaa isivgigumiun, aglaan nagliktuun akimaniaqtuq nagliktauruaq isivgisiqaukpan.

Ukpigullu Savaallu

¹⁴ Aniqatiimaan, iñuk uqaqtuq ukpigutiqağnivluni aasii anniqsuiñiañiluni allanik, ukpigutaata anniqsuğumiñaqpaun? Ukpigutaan tainnaittuam annautiyumiñaitkaa.

¹⁵ Aniqan annuğaagiliiuqpan niqiksraiñliuğlunilu, ¹⁶ qanuğlugu anniqsuğumiñaitkaa uqallautigiññaglugu inna, God-im quviasuusiğlisin, uunnaagin nigililuatağlutillu, aitchuğaluagnagu pikayuksraqirañiñik iñuuniağniğmi. Tainnasiq ukpigutaupiaqpa? ¹⁷ Ukpigutiqağniq ikayuğniasuñagñagich allat iñuich ilumutun ukpigutaunitchuq, tuqunaruatun ittuq.

¹⁸ Aglaan iñuk ilaanni uqallagniağmiuq iñunñun, Ukpigutiqaqsiññaqtutin aasiili uvaña ukpigutiqaqtuñña anniqsuiñiaqłuñña allanik. Tautuktinña ukpigutinñik anniqsuiñiağaluagnak, uvañali anniqsuiñiağniqkuñ tautuktinniagikpiñ ukpigutimnik.

¹⁹ Tavra uqaqtutin ukpigivlutin atausiunivlugu God, taamna nakuuruq. Iitqusiqluitchauq ukpigigaat taamna, aasii ilinich uuliksisuurut sivuugavlutin. ²⁰ Isumalaanitchuatiin iñuuk, ilisautiqyumavich ukpigun anniqsuiñialaitchuaq suñisilaanjanik? ²¹ Isumalaagutigiisiun mañuqput Abraham. Qanuqluni nalaunjasiraunava God-im sivuğaani? God-im ilisimanagaa nalaunjaruagutilaananik ukpigunmiñni pisigivlugu aitchuutigiyumiñağmagu iğñini Isaac niğrutitun ilivlugu ikipkaivimñun. ²² Ilitçuğisitchi ilaan ukpigivaiñliuğlu God piyummatiqanaruq supayauramik God-im piraksriqpani. Taavruma piranata nalupqinainagaa ukpigutiqapiqtilaananik, ²³ aasii Bible uqaluñich tañniqsauñarut uqaluqaqtuat inna, “Abraham ukpiginagaa God, aasii taavruma nalaunjasinagaa sivuğaani God-im.” Aasii ilaa tairauñaruq avilaitqataanik God-im. ²⁴ Ilitçuğirusi tasamma iñuum nalaunjasipkaqtutilaananik savaalluatatigun ukpigutiñhiñiañilaakun.

²⁵ Aasiivsauc Rahab, sivuani allatuqtaunagaluqaqtuq, uuktutauyumiñağmiuq ukpigutim anniqsuiñlitalaananik. Ilaa nalaunjarualiraunaruq anniqsuiñiğmigun tukkuliikami kivgauruanik sulii aullaqtiñugich allakun apqutikun. ²⁶ Tavra timitun tuqunaruatun ilitqusiq piigman timimiñ, tainnatun ukpigun tuqunammuuq anniqsuiñiañiñiami.

Uqqam Irrusia

3 ¹ Aniqatiimaan, iñugiaktuasii ilisaurriğunasi, qanuq ilisimarusi uvagut ilisaurriuguut isivgisiuqağniagaqtugut tuniqtulluktuamik allaniñ. ² Qanuq

^h 2.8 Lv 19.18. ⁱ 2.11 a Ex 20.14; Dt 5.18. b Ex 20.13; Dt 5.17. ^j 2.21 Gn 22.1-14.

^k 2.23 a Gn 15.6. b 2 Ch 20.7; Is 41.8. ^l 2.25 Js 2.1-21.

iluqata killukuagauurugut inūgiaktuatigun, aasii kiñaliqaa killukualaitchuaq uqaluḡmigun, ilaa inūlluatapiaguruq, aḡalataḡillasiḡavlugu iluqaan timi.^m ³Kiḡmiḡusiḡuugivut tuttuqpaich qaniḡisigun kamaḡitquvluta, aulataḡillagivut sumun aullaḡukapta. ⁴Isummatigisigik umiaqpaich. Qanutun kamaḡaḡtigigaluaqtut anuḡiqpaum tiḡillavlugich, aulatiḡaqtut aquutikuḡuuramik sumupayaaq aqutim pisuutaa sivunnigman. ⁵Tainnatuttauq uqaq mikigaluaqtuq ilaḡikkana timim, qanutun uqavigaḡuutigirug sunik kamaḡaḡtuanik. Ignikuḡuuram ikuallaktillagai napaaqtusalaich. ⁶Tainnatuttauq uqaq igniqtnun inmiuq, Uqqam salapḡiḡuugai inuum isumagiirrutini salapḡiḡuḡu iluqaan piḡiitчуapayaaq ilisimakkaḡat inūpayaurat. Uqqam salapḡiḡuugaa inuum siḡivinḡatilaḡaḡa piḡuunmik suraḡaḡḡipayaakun. Tavraasii uqaq igniqtnun iḡuni ikuallaktitaḡatun nagliksaaḡvium, iḡuiliḡuḡutiḡaqtitkaa inuuniqupt iluqaan siviḡutilaḡatun.ⁿ ⁷Qanusipayaaḡ niḡrutit, tiḡmiallu, paamḡuḡtuallu, taḡiuvlu niḡrutini, inuum pamiḡsaḡillagai. ⁸Aglaan kialiqaa inuḡruiniḡaum aḡalallasiyumiḡaitkaa pamiḡsaatun uqaq piḡiitчуaḡ, siḡivinḡaruḡaḡ tuqunamik. ⁹Uqqapḡiḡnik nanḡaḡuḡiḡput Ataniḡ, Aapalu, sulii uqqapḡiḡnik uqamaḡuutivlugich inuich savaaguruat ariḡatun God-im.^o ¹⁰Qanuḡ atautchimiḡ qaniḡmiḡ qairuk quviasaaḡullu uqamaḡuullu. Aniḡatiimaḡ, taamna tainnaittuksraḡitkaluaqtuq. ¹¹Imiḡiksuaḡlu taḡiḡḡniḡchuaḡlu maḡiyumiḡaitchuk atautchimiḡ maḡsraluktuamiḡ imiḡmiḡ. ¹²Aniḡatiimaḡ, fiḡ napaaḡtua nauriyumiḡaitchuaḡ olive-nik, naaggaunnii grape napaaḡtuayaḡa fiḡ-nik. Tainnaptauq taḡiḡḡniḡchuaḡ imiḡ maḡiyumiḡaitchuaḡ taḡiḡḡniḡchuaḡmiḡ.

Isumattun Paḡmaḡḡaḡtauruḡaḡ

¹³Kiḡna akunnavsiḡniḡ inuḡmaturuaguvaa kanḡiqsisiḡaḡpala? Isumattutiḡaḡtilaani kanḡiqsisiḡaḡtilaaniḡ ilisimanaḡtilliuḡ inuḡlluataunmigun savaalluatamigullu kamaḡaaḡaiḡluni isumattutiḡaḡluniḡ.^p ¹⁴Aglaan uumisuutiḡaḡtuiḡniḡaḡvusi killuqsraunmiglu siḡḡanmiglu isumatuniḡlusi kamaḡaaḡnasi, saḡlutigilugu God-im ilumun ittuḡaḡ. ¹⁵Qanuḡ tainnasiḡ isumattun qairuḡaḡḡitчуuḡ God-miḡ, aglaan inuḡruiniḡaḡniḡ, piḡuksisuguuruaniḡ inuḡutchivsiḡniḡniḡ Tuḡḡaḡmiḡlu. ¹⁶Qanuḡ inuich killuḡqutimmata siḡḡarrautimmatalu atinḡirrutinikkayuktut, qanusipayaaḡlu piḡiitчуaliḡiniḡ ilivluni. ¹⁷Aglaan isumattutim paḡmaḡḡaḡtauruḡam inuk piḡuutaisitkaa aḡuyautairrutitiḡaḡtitkaalu pikaḡaktautairrutitiḡaḡtitkaalu uqayunaḡtitkaalu, sulii nagliktuiḡlatuḡpaktuḡ anniḡsuiḡlaturuḡlu, atunim aḡalatkaai inuich, naagga piḡḡuḡaḡutaitчуuḡ. ¹⁸Aasii inuich atisipkainiḡaḡtuaguruat nalaunḡaruakun inuich inuuniaḡatiḡiḡsillagaich piisinniaḡluḡu atinḡirrun.

Avilaitḡatiḡaḡniḡ Nunam Inuḡḡiḡnik

4 ¹Sum aullaḡisaḡuuvagich aḡuyautit qanaaḡutillu akunnavsiḡniḡniḡ? Inukpalliḡuurt piḡiitчуaniḡ piḡuutivsiḡniḡniḡ inuḡḡuḡu qalanmatun ittuamiḡ iluvsiḡniḡniḡ. ²Kipigniḡaluḡaḡaḡtusi piḡaḡuḡḡusi piḡiliutillammiḡaḡiḡlu, taimmaasii inuḡaḡsaḡhiḡaḡuḡḡusi. Sulii kaviuḡḡusi piḡniḡaktaaḡillammiḡaḡiḡlu, aasii taimma qanaaḡutiḡaḡsiḡvḡlusi aḡuyautivlusiḡ. Piḡniḡaktaaḡilaitkisi piḡisukkasi, qanuḡ apiḡsriḡaḡilaitkisi God-mun. ³Apiḡsriḡaluḡmiḡraḡtusi aitchuusiaḡalaitchusi, qanuḡ apiḡsrisuuvlusi killukuḡaruakun, atuḡuḡḡuḡich ilivsi aliasuḡisaḡutivsiḡniḡ. ⁴Ukpigniḡaitchuaḡ inuich, naluvisiuḡ avilaitḡatauniḡ nunam inuḡḡinun piḡuusiḡisuuranun akiḡiḡiḡsuutautilaḡanik God-mun? Tavraasii kiḡnapayaaḡ avilaitḡatauruḡaḡ nunam inuḡḡinun, aḡuyyirug inmiḡnik God-mun.^q ⁵Isumavisi taḡḡiḡlamik Bible uḡaḡasugalugich uqallakamiḡ inna, Ilitḡusiq God-im iliraḡa

^m 3.2-12 Pr 18.21. ⁿ 3.6 Pr 16.27. ^o 3.9 Gn 1.26. ^p 3.13-17 Pr 1-9; Jas 1.5.

^q 4.4 a Is 1.21; Jr 3.6-10; Ho 2.2. b Mt 6.24; Lk 16.13.

iñuñmun mumıñaruaq tutchutikun kipigñiuğutinun.^r ⁶Aglaan taavrumañña kipigñiuğunmiñ suaññaħaaqtuq God-im nagliktuutiqpakun ikayuun aitchuutaa. Taamna pisigivlugu Bible uqaluñich uqaqtut inna, “God-im akilñiñiqsuğai kamasaaqtuat, aglaan aitchuiruq nagliktuutiqpamik kamasaañtchuanun.”^s ⁷Añalallsi God-im. Akilñiñiqsuqsıuñ Tuunğaq aasii pigruññaqtuq ilivsiññiñ. ⁸Qallıñaağıtchi God-mun, ilaaptauq qallıñaağñağmiuq ilivsiññun. Piłusıqıraurusii, isumalıtqıgıtchi piłuutiniñ savaağınaravsiññiñ. İlivsi malğunıñik isumaqaqtuasii, kamagıpağataqsıuñ God. Ukpıññuaqtuagunıağıtchi. ⁹Nunuuralıgıtchi isumaaglısuılu qıalusılu piłuutisi pisigilugich. İglaqħaaqtağniqsi mumıgıli qırratıgıuğluni, sulı quviasuutiksi ipıqtusuutiğugluni. ¹⁰Kamanaiğıtchi ilivsiññik sivuğaanı God-im, aasıiñi ilaan kamanıaqsıpkagnağaaı.^t

Kiliktuun Qanuqıñnıgıaqtıutikun Anıqanmik

¹¹Anıqatiımaañ, uqautıkkutinası piğiıtchuaıñik avanmun. Qanuq iñuk uqautıqaqtuq piğiıtchuaıñik anıqanmun naagga qanuqıñnıgıairuq anıqanmiññik uqautıgıgıai piğiıtchualıvıgıgıch pısaañavlugıñılu God-im pitquranı piııttaqquıtınıkun avanmun. Tainna iğıuğıvsıgıç God-im pitquranı kamaksrıñıaqtuagunıağıqsusı pitquranıç, aglaan isıvğıqsıgıuğtusi pitquranıç. ¹²God kisimi pitquralırauruq isıvğıqsauvlunıñılu. İlaa kisimi annaurrıñıaruq suksraunğıiñıavlunıñılu. Aglaallı kiunasugıvıch isıvğıqsuatiın sıñallıgıñıç?

Kiliktuun Uqavıgaağnikun

¹³Naalağnisıña, ilivsi uqaqtuasii inna, Uvlupak naagga uvlaakun aullağñaqtugut nunaaqıqımun aasii ukıiñıta taamani tauqsıqsuğluta maniññaksagłuta.^u ¹⁴Tainna uqaqtutin nalullaqıvıch uvlaakuksramıç. Suuva iñuutchiñ? Taktugayaatun ittıuq sıvıkitchuami illaktuatun, aasii taktuiqłuni. ¹⁵Innaaglaan uvva uqağumiñaağaluqtutin, Atangum pisuutıgıgıpagu, iñuuniaqtugut aasii piługu una naagga taiñña. ¹⁶Tainna uqallanısuagıvısi, uqavıgaaqtusi arguññatıvısiññi. Aasii iluqağmi tainnasıq uqavıgaağun piğiıtchuq. ¹⁷Kiñalıqaa ilısisımagaluqałuni nalaunñaruamıç pıraksramıç piñiññamıuñ, ilaa piłuksıruq.

Kiliktuun Suğallıruanun

5 ¹Naalağnisıña, ilivsi suğallıruasii, qiasıtchi sıaqqaulasıtchiñılu pisigıluğı iñuıñıuqpakkumağniqsi. ²Suğalısi sıññagıvıgıgıch tutquqtağıkkası maquñarut, annuğaaıñılu qupılğut niğıgıaıç.^v ³Manıutisi kaviqsuat qatıqtuallı qalıñagıai, aasii qalıqtaunıñıch nalupqınaıgıutaunıaqtut ilivsi sıññatutılaavsiññun aasii nunuuralıqsıqpagłusi timiriunniı ignıgıum ikıranatun piłusi, qanuq ilivsi tutquqtağıñagısi suğallıası kisıvsiññun makkunani aqullıgıñıı uvluni. ⁴Akıñıñıaitkisi iñuıch savaktuat nautchiaqağvıvısiññi. Tusaasıgıç uqaavısisıñıch. Sulı nıpaugıtıñıch katıtçıruat palauvaksranıç God-im tusaqsrağıgıai, Atangum sapıgıñıaqtuam.^w ⁵Iñuunarusı nunami susunısaagıtıpağatakun alıasunısaagunmiñılu, quiññaksanarusı niğrutıtun uvluanun tuqtıchıvıum. ⁶Suksraunğıiñarusı iñuunarusıñılu nalaunñaruamıç iñuñmik, akilñiñıqsunıñmıgaası.

Qıñuırrun Añaayıullı

⁷Tavraasii anıqatiımaañ, qıñuıtçııtchi qaiñıñanunaglaan Atangum. İlisımasıuñ una, nautchialıqırı ıtaqquıgıuuruq qıñuıqłuni piqpagnaqtuanun nauruksranun nunamiñi, qıñuıqıñıñı ıtaqquıraqtuq sıalunıağıaqtuksramıç, aquvatıgıullı

^r 4.5 Ex 20.5; Dt 4.24; Zec 8.2. ^s 4.6 Pr 3.34; 1 P 5.5. ^t 4.10 Mt 23.12; 1 P 5.6. ^u 4.13-14 Pr 27.1. ^v 5.2-3 Mt 6.19. ^w 5.4 Dt 24.14-15.

sialuņniksramik. ⁸Ilivivsauq qinuitchitchi qapiņairrutiqağlusi, qanuq qaiņiksraņa Atangum qalliruoq. ⁹Aniqatiimaan, uqamayuutiqağnasi avanmun, God-im isivğinitchumagaasi. Iļisimasitchi, Isivğiqsi tikiyasiuraqtuoq. ¹⁰Aniqatiimaan, tuvraaksraurut nagliksaağniğmullu qinuirrunmullu uqaqtinį God-im uqaņaruat pisivlugu Ataniq. ¹¹Iļisimasiuņ una, quviasuņnisuugivut qinuitchuat. Tusaanğagiksi Job qinuitchuaq, sulı ilitchuğinğagiksi Atangum piņaraņa ilaanun. Aasii paņmapak ilitchuğirusi Ataniq ilunņusuutiqaqaqtuoq naglikkutiqaqaqłunı. ^x

¹²Aniqatiimaan, naumaruoq tamatkunaņņa, unniqsuqłiikavsi suanğasiliqsaanagich unniqsuqłiisı atuğlugu qılak naagga nuna naagga qanusıpayaaq uqaluk. Aglaan unniqsuqłiikavsi anįiqsiññagitchi sulı naaggaqsiññagitchi, God-im isivğinitchumagaasi. ^y

¹³Kiñalıqaa ilari nagliksaaqpa? Aņaayyuli. Quviasukpa? Atuğli nangautinik.

¹⁴Iñuk ilari naņitpa? Qaitquligich aņaayyulıqıruat umialinğaņich, ilinįsa aņaayyutilırruņ uqsruqtığlugu olive uqsruanik pisilugu Ataniq. ^z ¹⁵Aasii ukpiğutiqaqłutinį aņaayyutaata ilıuaqsiqkağniğaa naņittuaq, aasii Atangum naņinğaiqsinnığaa, aasii piļuusiqinaniqpan sulıqutiginaiqsuniaqtut itqaumayumiñaiğlugich. ¹⁶Tavraasii quliaqsıgik piļuutisi pirasi allamun inuņmun ilaanun, aņaayyutilusılu avanmun, ilıuaqsırauyumausi. Aņaayyutaa nalaunğaruam inuum suanğatiqaqaqtuoq taņņiqsuıllaruğlu. ¹⁷Elijah inuktauoq uvaptiktun irrusılik aasii aņaayyuraruq kipığniuoqłuni sialuqunığılu, aasii ukiuni piņasuni itchaksraniılu tatqinı sialuņaitchuq nunamun. ^a ¹⁸Aasii aņaayyutqinammıuoq tavraasii sialugunaruq, aasii nuna naurivıuni. ^b

¹⁹Aniqatiimaan, kiñalıqaa asıvaqpan ilumun ittuamiñ aasii inuum isumalitqıksıtpagu, ²⁰ilısimali kialıqaa piļuusiqiri isumalitqıksıtpagu killulıqutaaniñ annaurapkağniğaa ilıtqusia tuqqunmiñ, sulı inuğiapiagaqtauat piļuutit sulıqutigi ñaiqsauqkağlugich. ^c

^x 5.11 a Job 1.21-22; 2.10. b Ps 103.8; 111.4. ^y 5.12 Mt 5.34-37. ^z 5.14 Mk 6.13; Lk 10.34.

^a 5.17 1 K 17.1; 18.1; Lk 4.25. ^b 5.18 1 K 18.42-45. ^c 5.20 Pr 10.12; 1 P 4.8.